

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

ahová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 289. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 3 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, dec. 17.

Nők a közpályán.

— december 17.

Mint ismeretes, a belügyminiszter legutóbb két asszonyt nevezett ki anyakönyvvezetőnek s ezzel megnyitotta a nőknek a közpályát. A nők már eddig is lehettek, ha éppen nagyon akartak, orvosok, tanárok és hivatalnokok, de hatósági jellegű közpályára voltaképpen most nyitotta meg előttük az utat a belügyminiszter.

Megelégedéssel lehet venni ezt a kiterjesztést, mely ime elősmeri a nőknek a férfiakkal való egyenjogúságát; és kétségtelen, hogy ez az egyenjogúság a lényegben nem szenved csorbát amiatt, mert hajadonoknak vagy asszonyoknak egyelőre nincs módjuk, hogy a parlamentben mint közbeszólók vagy mint félelmes interpellálók ragyogtassák politikai érettségüket.

Amily nemes, amilyen roppant fontos az a szerep, amelyet a nő a család benső életében betölt; amily alkalmas arra, hogy benne lássuk és tiszteljük a társadalmi rend nem nélkülözhető tényezőjét: ez a szerep egyúttal képtelenné teszi őt arra, hogy a külső, az ugynevezett közéletre oly fogalmakkal és tapasztalatokkal bírjon, amelyek nélkül a közélet intézése, ami már a politikába vág, el sem képzelhető. Helyzetileg hát a nők — anélkül, hogy kétségbevonnók az intellektuális képességek kellő mérvét — nem bírnak, mert nem bírhatnak, politikai érettséggel.

Igen: a nőket előbb a gyakorlati élet körülményei közé kell helyezni, közhivatalokba kell állítani, hogy ottan megszerezék azt a helyzeti kvalifikációt, melynek birtokában már nem kell döngölniök a népképviselő házában kapuit, mert akkor megnyílnak azok előttünk, önként, magától értetődőleg.

Ugy a logikának, mint a természetes

társadalmi kiválásnak rendje igenis az, hogy előbb a kenyér, aztán a politika. Ha éltél már az életben, ha már küzdöttél, ha már ismered jól a külső élet körülményeit: igen, ekkor és csak ekkor kérheted jogga a politikai jogok gyakorlását.

És bármit mondjanak a feministák, a belügyminiszternek az a ténye, hogy ime a közpályákat megnyitotta a nők számára, politikai jelentőséggel súlyos. Ez a tény nemcsak azt jelenti, hogy a nők, ha kedvük tartja, vagy kivált, ha kénytelenek vele — anyakönyvvezetők, sőt, reméljük, idővel, akár községi jegyzők, bírák vagy akár polgármesterek is lehetnek; nem, ez a tény magában foglalja a nők politikai törekvéseinek elismerését annyiban, hogy ime, kétségkívül legkompetensebb helyről döntő intézkedés történt az irányban, mely a nőket ne csak intellektuális, de a kérdéses célban mellözhetlen helyzeti kvalifikációval is felruhazza.

Természetes, hogy külön probléma marad a nő és család. De csak elvben. Mert nem kétséges, hogy a nők, ha csak az életviszonyok, a kényszerítő magán-körülmények nem játszanak közre, lemondjanak arról a fontos és tiszteletreméltó hivatásról, melyet a természet jelölt ki számukra a családban.

A politika óhajtott örvényei azonban, kívánság szerint, ime, egyengetődnek számukra. De csakis a munka által. A felelősség közéleti megőserése által. Mert a politika öncél nem lehet. Ilyesmit a társadalmi rend természete boszútalanul nem hagy; példákat erre nézve — férfiakon is láthatunk, akiknek legnagyobb bajuk az életben volt, hogy csak politizáltak, csak jogokkal hajigalódtak, de kötelességeket, szigorú kötelességeket ismerni nem akartak.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/10 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) december havi előadásai a következők:
Dec. 18-án: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig történelem.
Dec. 30: 8-tól 9-ig fizika; 9-től 10-ig történelem.

1909. jan. 18. Közig. bizottság ülése.

— Személyi hir. Jankó Ágoston alispán ma Nagyszentmiklósról utazott, hogy megvizsgálja az ottani börtönt.

— A központi választmány ülése. Torontálvármegye központi választmánya ma délelőtt 10 órakor dr. Vincze Ernő megyei főjegyző, alispáni helyettes elnöklésével ülést tartott, a melyen jelen voltak: Dr. Klein Mór, Franz J. L., Farkas Vince, Kaufmann István, Steinitzer Géza, dr. Kardos Samu, dr. Nagy Dezső, dr. Milloss Aurél és Rigó István, utóbbi mint a bizottság jegyzője. A mai ülésen a választmány végelegesen jóváhagyta az 1909. évre szóló országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékét s elrendelte az ebből merült kétségek kiutalványozását.

— Görög keletiek ünnepe. Görög keleti szerb polgártársaink holnapután, szombaton ünnepelik meg Szent Miklós napját, amikor is számos nagybeeskereki szerb családnál házi-patrónus ünnepelnek. A gör. kel. templomokban ez alkalommal szokás szerint délelőtt 10 órakor ünnepi misét tartanak.

— Zsidók karácsonya. Az izraeliták pénteken ülik meg chanuka ünnepét, mely az ő karácsonyi ünnepük. Ebből az alkalommal délután 4 órakor lesz az ünnepi istentisztelet, amelyen Lewin Herman, a hitközség jeles főkántora szólókat ad elő s a kórust is ki fogják egészíteni.

— Kath. autonómiai képviselőválasztás. A esanadegyházmegyei papságnak Kun László dr.

— Gyermekek, én el akartam venni az ön anyját.

— Nem tesz semmit. — feleltem ostobául, — rendelkezésére állok.

Haszontalan beszédem nem zavarta ki a maga álmódosításából.

— Él még ő, a maga kedves anyja?

Unokatestvérem válaszolt helyettem néma fejbolintással. Afrika rettegetett kardja elfordult, a névjegyet zsebébe tette s feloldarlól szólott hozzánk:

— Tehát... hogy is...

Es az a pillantás, amelyvel kérdését kísérette, oly talánszerű volt, hogy egész makaeségom elszállott.

— Navarra? ... jó, hiszen Basque vagyok, de Franciaország? ... Lássuk csak!...

Teljesen elvesztettem a fejem.

— Tábornokom... valaki beszélte! — nyögtem.

Elnevette magát.

— Mennyi időre van szüksége, hogy a fülénél fogva elem hozza? Szabja meg maga. Egy hónap? Kettő? Több?

— Kit?

— Hát aki mondta.

A „TORONTÁL” tárcája.

Valaki uram.

Othagyta Saint Cyr-et és zárjel között megvallom, hogy elég szép sikerrel, ötödik voltam a listában, vidám reggelivel ünnepeltük távozásunkat a Palais Royal környékén, azután eloszlottunk a Tuilerák gesztenyefái alatt.

Kissé megzavart a bor és az öröm és az unokatestvérem — bölösen és igazi barátsággal — velem maradt. Ő már gyakorlottabb borivó volt. „Sétáljunk, van kedved?” És a tőparti árnyékos, elhagyatott fasorok alatt jártunk fel s alá, míg végre kegyelmet nem kértem s nem könyörgöttem, hogy üljünk le. Kerestünk egy-egy tuskót, leültünk egy szoborosopori árnyékában és csevegésbe merültünk. Fialat francia katonatiszt előtt két ut áll nyitva. — mindnyájan tudjuk és két beszéd témája van: a hadsereg, meg az asszonyok. A másodikat kimerítettük a reggeli alatt, az elsőről még nem mondtuk el álmainkat.

Hová menjünk, melyik hadtestbe? Unokatestvérem Afrikába vágyott, én pedig nyugatra.

— Legjobb azért vágyom Afrikába, hogy

a híres Madiran tábornokhoz kerüljek. Ma, ezt őszintén megvallhatjuk, ő a hadsereg legkülönb tiszteje. De mit nevétsz?

Csakugyan nevettem, mert Madiranról a legfurcsább szövegszédék forogtak közszájon.

— Képzelem, — mondtam, — milyen kellemes lehet Franciaország és Navarra legjobban felszervázott férje alatt szolgálni!

Alig mondtam ki ezt a szép ötletet, mikor egy férfi állott elem és névjegyet nyújtotta.

„General comte de Madiran“.

Most már késő volt. Hallgatva vettem elő névjegyet.

„Jean-Myrtil de la Caloniére“.

Magas, sovány, napbarnított arcu volt, a haja rövidre vágva, acélszürke szemével a kardra emlékeztetett a tábornok. Ugy látszott, mintha tíz év hiányzott volna a hatvanból, amennyit az evkönyv mondott. Charles majd felfalta hősét szemével, de sápadt volt gyerekes csinyem miatt.

Az ő szemében már halott voltam; a Madiran párbajait úgy emlegették a hadseregben, mint a büntető bosszuállítás ünnepeit. Vártam. A tábornok lehajtotta fejét és úgy látszott, mintha újra, meg újra elolvasná névjegyet. Hirtelen rám nézett és szinte megindult hangon szólott:

Nagy karácsonyi ocassio-vásár.

Nagy karácsonyi ocassio-vásár.

PETRY JAKAB NAGYBECSKEREK

Az idény előrehaladottsága miatt dusan felszerelt raktáramat

női, férfi és gyermekruha, valamint mindennemű szörmeáru-különlegességeket

mesésen olcsó, leszállított árak mellett

adck el. miért is mindenkinek jól felfogott érdekében ajánlom, hogy szükségletét nálam szerezze be.

KITUNÓ MÉRTEK UTÁNI SZABÓSÁG.

895-x.34

NAGY RAKTÁR FÉRFI ÉS FIU KALAPOKBAN.

papai prelátus-kanonok halálával megüresedett autonómiai képviselője helyére Csernoch János dr. püspök elrendelte a választást, amely tegnapelőtt ment végbe. Az egyházmegyei papság titkosan, szavazólapok útján ejtette meg a választást. A szavazatokat Csernoch János dr. püspök elnöke alatt egy ötös-bizottság számolta össze. A papság közül 264-en szavaztak és ezek közül 227 szavazat Várady L. Árpád címzetes püspök, miniszteri tanácsos, apát-kanonokra esett. Az egyházmegye képviselője az autonóm-kongresszuson e szerint Várady L. Árpád címzetes püspök lesz.

— **A trónörökös vadászata.** Szegedről jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös szerdán Sövényháza és Tömörkény körül folytatta Pallavicini Sándor örgróf birtokán a vadászatot. A főúri társaság, amely a trónörökösrel egyidejűleg vendége az örgrófnak, annyi örömet találja az idei vadászaton, hogy tartózkodását valószínűleg meg fogja hosszabbítani. Az idő szerdán délelőtt valamivel kedvezőbbre fordult, az ég is kiderült olykor; de kora reggel, amikor a vadásztársaság elindult, még ködült a tágas pusztá fölött. A trónörökös, aki rendkívül edzett sportember, most is kitartó gyaloglónak bizonyult. A vadászatot az Új-majornban kezdték, majd Péteriben folytatták. Délután mentek át Sövényháza felé, ahol szarvasra és őzre vadásznak. Szerdán is sok nyulat és fácánt lőttek. A délelőtti folyamán pihenő volt a Jeney-tanyán, ahol villásreggelire gyűlt össze a vadásztársaság. Amatőr-fotografusok több főlvetelt készítettek a trónörököséről és a társaságról. A trónörökös újabb megállapodás szerint csak esütőtökön este utazik el.

— **A szabad iskolából.** A kultúregyesület munkásgimnáziumában tegnap este tartott előadást Harzer József tanár fizikai előadását folytatta s a centrifugális erőt magyarázta kísérletekkel igen tanulságosan. Utána dr. Czirbusz Géza gazdasági földrajzi előadása során a Balkán-félszigetet, nevezetesen a törökök, bolgárok és szerbek viszonyait fejtegette vonzóan és érdekesen.

— **Köszönet.** A nagybecskereki takarékpénztár 20 kor., Strósz Béla 5 kor. és Temmer Salamon 2 koronát adományozott a gyermekbarát egyletnek, melynek vezetősége ezután mond halás köszönetet az adományokért.

— **A nagybecskereki szerb hitközség ügyei.** Annak idején megirtuk, hogy a karlócai gör. kel. szerb egyházi kongresszus választmánya, mely még szeptember havában foglalkozott a nagybecskereki szerb takarékpénztárnál előfordult sikkasztásokkal s az ezzel kapcsolatos felfüggesztések ügyével, utasította a temesvári gör. kel. szentszéket, hogy a hitközség eljárásait és választmányát mentse fel a felfüggesztés alól s helyezze vissza előbbi pozíciójába. Minthogy azonban a temesvári szentszék mindezt ideig vonakodott ezt az utasítást végrehajtani, a kongresszusi választmány most legutóbb tartott

ülésében újból tárgyalta ezt az ügyet s fegyelmi vétség terhe alatt meghagyta a szentszéknek, hogy a rendelet 8 nap alatt hajtsa végre, egyszersmind utasította a temesvári gör. keleti eparchialis bizottságot, hogy elnöki uton a leg-rövidebb idő alatt tegyen jelentést arról, hogy a rendeletet végrehajtott-e? A kongresszusi választmány egyidejűleg elhatározta, hogy amennyiben a szentszék továbbra is vonakodna ennek az utasításnak eleget tenni, úgy a maga kebeléből dr. Miletics Szlavkót és dr. Ilies Brankót bizza meg azzal, hogy a szentszék költségeire a kongresszusi választmány rendeletét hajtsák végre, t. i. a nagybecskereki gör. kel. hitközség eljárásait és választmányát mentse fel a felfüggesztés alól és helyezze vissza hivatalaikba. A kongresszusi választmány ezt a rendelkezését azzal indokolja meg, hogy a visszaélések Gligorovics Jánost s nem a hitközség vezetőségét terhelik.

— **A nagyikindai vasúti állomás kibővítése.** Mint Nagyikindáról írják, a Máv. szegedi osztálymérnöksége megkereste Nagyikinda város tanácsát, hogy az állomás kibővítéséhez szükséges 8 hold 900 □-ölnyi városi területet a Máv. tulajdonába ingyen vagy a legalacsonyabb részben átengedje. A tervezett kibővítéssel a vasúti állomás több sínpárt kap és így a fokozott forgalmat minden nehézség nélkül lebonyolíthatja. Időszerű volt már a Máv. terve, mert a vasúti állomás a mai forgalmi igényeknek meg nem felelhet. A városi tanács a kérelmet a képviselőtestülethez terjesztette, ahol a községi törvény rendelkezése szerint a 30 nap közbevetésével kitűzendő közgyűlés napirendjén tárgyalatni fog és mint hírlik, a város a kért területet, amely értékes, megfelelő részben fogja a Máv-nak átengedni.

— **Szabad liceumi előadás Nagyikindán.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület kebelében működő nagyikindai „Szabad Lyceum” vasárnap d. u. 3 órakor az ottani áll. főgimnáziumban előadást tartott. Az előadó dr. Türk Marcell ügyvéd volt, aki „A nő jogállásáról a magyar jogrendben” címmel tartott érdekes előadást s a nagyszámú közönség élénk tetszéssel honorálta az előadást.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek.** A helybeli öt állami ovodában a karácsonyfa-ünnepélye hó 19-én, szombaton délután 3 órai kezdettel tartatik meg. A tisztelt szülők és a nagyérdemű közönséget ezután hívja meg az ünnepélyekre az állami ovodák felügyelő-bizottsága.

A nemesszívü adakozók lehetővé tették, hogy városunkban az árvaház megnyílt és abban 18 gyermek gondozásban és nevelésben részesülhet. A Megváltó születésének emlékére az árvaházban is lesz karácsonyfa-ünnepélye hó 23-án, szerdán délután 3 órai kezdettel. Ez ünnepélyre a nemesszívü adakozókat és városunk nagyérdemű közönségét ezután hívja meg az árvaház-egylet elnöksége.

— **Rehabilitált főmérnök.** A szomorú emlékeztető rudolfsgnádi árvíz-katasztrófa áldozatai közé tartozott tudvalevőleg Bilecz József, a rudolfsgnádi ármentesítő társulat volt igazgató-főmérnöke is, amennyiben őt vádolták a katasztrófa miatt s az igazított kedélyhangulatból kifolyólag s a nyugalom helyreállítása céljából távoznia kellett állásából. Bilecz fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, de a társulat fegyelmi bizottsága az ügy alapos megvizsgálása után az eljárást beszüntette ellene, mert kiderült, hogy a főmérnök kötelességét mindenkor s így a katasztrófa idejében is a leglekiismeretesebben teljesítette s a katasztrófának legtávolabbról sem ő volt az oka, hanem azt vis major idézte elő. A társulat fegyelmi bizottságának határozatát most felülbírálta a földmivélsügyi miniszter is s a határozatot indokaival együtt egész terjedelmében továbbhagyta. Ezzel a méltatlanul meghurcolt érdemes mérnök teljesen rehabilitálva van.

— **Szerb kongresszusi kiküldött választása.** Ismeretes, hogy a karlócai szerb egyházi kongresszus megemmisítette dr. Gyorgyevics Milos nagybecskereki kongresszusi kiküldött mandátumát, mert kiderült, hogy a választás törvényellenes volt. A kongresszusi választmány ennek következtében most utasítja a temesvári szentszéket, hogy az új választás határnapját minél előbb tüzze ki.

— **A katonazenekar hangversenye.** A 29-ik gyalogezred zenekara holnap este 8 órakor a kaszinó összes helyiségeiben még egy hangversenyt rendez a Boszniában lévő katonák javára. A hangversenyre tisztelettel meghívja a rendező-bizottság a nagyközönséget. Belépő-díj 60 fill.

— **Karácsonyi és újévi legalkalmasabb ajándékok,** ugyszintén eredeti kínai teák, valódi angol jamaikai rum, droguák, kötszerek, likőr és rumescenciák, optikai s fényképezési cikkek stb. kaphatók Melkuhn Dezső drogeriájában, az „Arany csillaghoz” Nagybecskerek. Telefon 95. sz.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket, ezrei nézték elragad-

Aggódó szülők

szegének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet viszszautasítja, a

Az Emulsió
vaskülsőjében
a SCOTT-féle
mészes-véd.
anyag - a ha-
nyas - köztük
figyelembe
venni.

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.
830e-74

— Hogyan, azt? . . .

— Ej, hát azt a valaki urat . . . vagy pedig adja át neki a névjegyemet. Ott van önnél és a címem rajta van. Fordítson rá egy évet, fordítson rá kettőt és jöjjön, látogasson meg akár vele, akár nélküle. És juttasson eszébe kedves anyjának. Rajta mult . . . hogy ön nem az én fiam.

S üdvözlés nélkül hagyott ott bennünket, Charlest meg engem, képzelhetik, milyen zavarban.

— Megkeresed, mi? — kérdezte unokatestvérem.

— Valaki urat? . . . Természetes.

— Ki az?

— Tudom is én. De meg kell találnom, a becsületem forog szóban.

Hol van Valaki ur? Mindenütt jelen van, de sehohsem lehet megtalálni. Üssétek fel a lakásjegyzéket a V betűnél és nem fogjátok megtalálni benn. pedig a családja számos, jobban mondvá számtalan. Valaki ur mindig más ember neve alatt rejtőzik és éppen nem válogató; lehetnek azok tisztességes emberek, lehetnek ostobák és zseniálisak, vagy közepesek. Beaumarchais leleplezett egyet, a komikust, azt is Basilenak hívták, Shakespeare a másikat, a tragikust, annak meg Jago volt a neve. Valaki mindenki, ön is, én is és beleérthetjük az emberiség mindkét nemét.

mert nincs nő a világon, aki ne volna Valakiné asszonyosság.

Dühös buzgósággal kerestem a nyomorultat, aki a tábornokot gyalázta, mert hitem szerint ez lehetett az egyetlen elégtétel.

— Haszontalan dolog ez. — mondta Charles, de ő is segített. — elpazarlod minden időded és mindenki előtt nevetségessé válsz.

Nem hallgatam rá és hat hónap alatt végigkutatattam a társadalom minden rétegét, a legfelsőtől a lebutjokig, — hasztalanul.

Egy szép napon megkaptuk a rendeletet; neki kellett nyugatra menni és engem rendelték Afrikába s éppen Madiran alá.

Neki kellett határozni. Kétségbeesetten mentem el hozzá egy reggel, elhatározva, hogy magamra veszem a névtelen pletyka szerzőségét. Másodszor küldtem be neki a névjegyemet: „Jean Myrtil de la Galonière” s a szalomban vártam, hogy elfogad-e. Egy imádra méltó fiatal lány jött be helyette. Husz éves szépségének elragadó bája sugárzott róla, amint belépett, kezét úgy tartotta, mint Raphael Aurórája, mikor a fekete éjszakát elüzi, — nem tudom én azt leírni és önök tudhatják is, hogy miért nem.

— Apám kéri, hogy bocsásson meg neki. Faj a térde és ezért tovább maradt az ágyban, mint szokott. Helyette jöttem be és majd rajta leszek, hogy gyorsabban teljék az idő.

— Kisasszony . . . — hebegtem.

Ennyt tudtam szólni, őt néztem. A tábornok rögtön megjelent. Botra támaszkodott. Auróra apja intésére kisuhan a szobából.

— Látja, hogy jártam? Nincs térdem, nincs Madiran többé. De hagyjuk ezt. Megtárlta emberünket, ethozta fülénél fogva Valaki urat?

— Haj, tábornokom, — de ön nem veszít vele semmit. Itt vagyok én és életem az öné.

— Hát a mama?

— Én kérem ezt. Különb, tudok én védekezni.

— Köszvényes ember ellen? Aztán meg, azt akarom mondani, — és megint azon a gúnyos hangon beszélt, ahogy a Tuilerákban, — hogy ön engem, a Sganarelle di sóságében furdetett meg. Navarrában a legnagyobb, — ez ellen nincs semmi kifogásom, de Franciaországban, — itt kezdődik a sértés. Franciaországban!!

— Rendelkezésére áll az elégtétel, gróf ur.

— Igen, — eh, gyermekem van, már nekem egy.

S a vállával az ajtó felé intett, melyen kisuhan az elégtétel. Az, aki az én drága Évám lett.

Emille Bergerat.

Gyermekek!

A Benók játékszletéből kérjétek karácsonyi ajándékokat.
:: :: ott minden van, amit kis szivetek csak kíván. :: ::

A Jézuskának szóló levél így címzendő:

BENÓ TESTVÉREK, ezektől KOVITS A. F., „A PILLANGÓHOZ”
játék-, rövid- és divatáru kereskedés, Nagybecskerek. 1063-54

Leányrablás. Tiszaszentmiklóson vakmerő leányrablás történt a napokban. Grbin Akszentia odaváló fiatal legény régtől fogva üldözi szerelmével Nedomacski Misa módos gazda 17 éves Katica leányát. A szép, fiatal leány azonban hallani sem akart Grbin Akszentiaról. Egyik napon este negyedmagával megleste, mikor Katica két barátja társaságában az utcán járt. A védtelen leányt megragadták, egy rá vázakkal szánra feldobták, azután a síró, segítség után kiáltó leány száját egy zsebkezdővel betömtek és sebes vágásban elhajtottak az édes teherrel a szerelmes legény lakására. A másik két leány aztán elbeszélte az esetet Nedomacskinak, aki csakhamar feltalálta leányát a legény lakásán, aki ellen egyuttal följelentést tett.

Halott a réten. Szegedről írják: A szegedi rendőrségnek jelentették Szegedről, hogy a 102. számú őrház közelében, a szőregi országot mentén egyik csőszkunyhó mellett egy intelligens ember holttestére bukkantak. A jelentés után kocsiraült Salamon Gyula dr. osztályjegyző és a helyszínre ment. Közeli az ors ágúhoz, a „podomi réten” ott találta a holttestet, egy csőszkunyhó alatt. Hanyatt feküdt a férfiholttest iszonyuan eltorzult arccal. A halántékán egy véres lött seb, a koponyáján vér szivárgott. Az öngyilkos úgy követhette el végzetes tettét, hogy bebújt az alacsony, roskadozó és lakatlan csőszkunyhóba, aztán hanyatt feküdt, a jobb kezével a pisztoly agyát, a balal pedig a csövet fogta, a fegyvert a halántékához szorította és elsütötte. A golyó átfurta a fejt és hátul a koponyáján jött ki. Átkutatták az öngyilkos férfi zsebeit, de semmi olyan irást nem találtak nála, amelyből megállapíthatók volna, kicsoda. Jól öltözött férfi 50-60 éves lehet. Az eset színhelyén nagyon sok szőregi gyűlt össze, akik azt mondták, hogy nem Szőregre való az öngyilkos. Valószínű, hogy Szegedről botorkált ki az ismeretlen öngyilkos, de ez is csak föltevés. Az öngyilkos holttestét Szegedre, a kórház halottas termébe vitték, ahol ma fölboncolták. Ha kiletét nem tudják megállapítani, lefényképezik és eltemetik. A boncolás van hivatva megállapítani, vajjon öngyilkosság vagy büntett történet-e.

Összedarált kar. Klári községből jelentik, hogy tegnapelőtt Velieskov Milán ottani gazda udvarán a ló által hajtott kukoricadarálóba Martinov Péter funak a bal keze belekerült és az egész kart összedarálta, úgy hogy alkalmasint a kart amputálni kell. Az ügyben a vizsgálatot megindították.

Legcélszerűbb karácsonyi ajándékok választhatók

KOVÁCS GEDEON UTÓDA FRANK LAJOS

férfi- női- és gyermekruháruházában.

Tulhalmozott nagy raktár miatt meglepő olcsón lehet vásárolni férfi- és gyermeköltönyöket, télikabát, mikádó és városi bundákat. Továbbá női- és leányruhákat, és muffokat óriási nagy választékban.

Külön mértékosztály, hölgyek részére is dus szövetválasztékkal.

(1096-10.8)

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház elvégezte őszi munkarendjét s a mai nappal egy hónapi vakációra ment. Ma még rövid ülést tartott, melyen a tegnap letárgyalt javaslatokat szavazták meg harmadszori olvasásban s ezzel megkezdődött a karácsonyi szünet.

Az ülést Justh Gyula elnök 11 órakor nyitotta meg s az elnöki jelentések után harmadszori olvasásban megszavazták az appropriációs javaslatot s a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről szóló javaslatot.

Most az elnök indítványozza, hogy a Haz legközelebbi ülését a karácsonyi és újévi ünnepekre való tekintettel január 18-an délelőtt 11 órakor tartsa.

Miután még megállapítják az akkori ülés napirendjét, Mezőfi Vilmos a resiczai bányaszerencsétlenség ügyében intéz interpellációt a miniszterelnökhöz.

Wekerle Sándor miniszterelnök rögtön válaszol az interpellációra s kijelenti, hogy a kincstári bányákban mindenkor a legnagyobb gondai örködnek a biztonság fölött s minden óvintézkedés meg van téve. Így volt ez a resiczai bányákban is, ahol a szerencsétlenség előre nem látható véletlen által történt, amit megakadályozni a leg gondosabb biztonsági intézkedések mellett sem lehet.

A Haz tudomásul vette a miniszterelnök válaszát, majd Justh Gyula boldog ünnepeket kívánt a képviselőknek s ezzel az ülés véget ért.

Miniszterek a királynál.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Andrássy Gyula gróf belügyminisztert ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta. Bécsi hírek szerint a belügyminiszter kihallgatása a bank, a fuzió és katonai dolgokkal van kapcsolatban. Azt mondják, hogy önálló bank nem lesz, ellenben a király olyan katonai engedményeket fog adni, amelyek kielégítik a magyar közvéleményt s ennek alapján azután meg lesz valósítható a fuzió.

Egy másik bécsi jelentés szerint tegnap Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter is kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatáson az 1909-iki ujonclétszámról volt szó.

A karácsonyi szünet.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” ered. távirata.) A képviselőház mai határozata alapján a parlament szünete január 18-ig tart. Ez idő alatt a jövő héten kedden még egy formális ülést tart a Haz, amelyen átveszi a főrendiház üzenetét az ott letárgyalt törvényjavaslatokról

A király a szegényeknek.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” ered. távirata.) A király Budapest főváros szegényei számára 12.000 koronát adományozott.

A bankbizottság ülése.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bankügyben kiküldött bizottság hétfőn délután ülést tart, amelyen Andrássy bécsi útjának eredményei alapján fognak tanácskozni. A bizottság érdemleges határozatot nem hoz s erre csak akkor kerül a sor, amikor az osztrák-magyar bank a szabadság megújítását fogja kérelmezni.

A horvát bán Budapesten.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rauch Pál báró horvát bán ma reggel Budapestre érkezett és hosszabb tanácskozást folytatott Wekerle Sándor miniszterelnökkel.

A török parlament megnyitása.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a török parlamentet ma nyitották meg nagy ünnepélyességgel. A parlament megnyitásán a szultán is megjelent.

A resiczai bányaszerencsétlenség.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Resiczáról sürgönyzik, az ottani bányában bányalégrobbanás következtében történt szerencsétlenségnél a mentés nagy buzgalommal folyik. Megállapították, hogy a robbanás következtében eddig 14 munkás halt meg.

A balkáni események.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzi, az orosz kormány az összebivandó konferencián azt a javaslatot fogja tenni, hogy Bosznia és Herzegovina rekompenzációképpen előnyös határkiigazítást kapjanak.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Konstantinápolyból sür-

gönyzik, monarchiánk és Törökország között a tárgyalásokat holnap, szombatn kezdik meg.

A „Tanin” című török lap örömmel üdvözli a monarchia és Törökország között újból megindult tárgyalásokat és azt mondja, hogy a politikai égbolt ismét derülni kezd Törökország fölött.

Budapest, dec. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A konstantinápolyi „Sabah” jelentése szerint a hadügyminiszterium a porta rendeletére több vezérkari tisztet bizott meg azzal, hogy tegyenek intézkedéseket Szerbia és Montenegrónak a határon való katonai előmunkálatai ellen.

Határidő-üzel.

Budapest, dec. 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	25.36
Buza (októberre)	22.30
Rozs (áprilisra)	22.84
Rozs (októberre 1909.)	19.04
Zab (áprilisra 1909.)	17.44
Tengeri (áprilisra)	14.84

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS

Karácsonyi vásár! Eisenstädter S. és Társai divatáruházában Nagybecskereken.

Eladásra kerülnek

120 cm. félgypajuszövet, métere K. 1.40
 120 „ bordurszövet, aljakra, m. K. 2.10
 Tiszta gyapjudelaineik, eddig métere K. 1.60
 „ „ most „ K. 1.10
 Ingzefirek, valódi angol, m. K. 1.10 és 1.20

Sima és mintázott selymek, továbbá maradékok minden alkalmán mélyen lezártított áron.

Az occasió-kelmékből készséggel küldünk vidékre is mintákat.

Szövetek egy koronától feljebb.

(1042-10.8)

4995 1908. sz.

A csenei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó Nagyjécsa községében lemondás folytán megüresedett községi **orvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1909. évi jan. 10-ig** hivatalomhoz nyujtsák be.

Az orvos javadalmazása a következő: 1. Évi 1600 kor. készpénzfizetés. 2. Látogatási díj nappal 1 kor., éjjel 2 kor. 3. Halottkémlés és husvizsgálat után a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A megválasztott orvos köteles a torontálvármegyei községi és körorvosok nyugdíjgyülemébe belépni.

Csene, 1908. évi december 15.

Uzbasich,
főszolgabíró.

1121-3.1

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

1122-26.1

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy tek. **Rohonczy Gida** törökbecsei uradalmi pinczéből jóhírnevű

butellia borokat

bizományban raktáramban tartok következő minőségben és árban:

1	butellia	Schiller bor	—	K 80 fill.
1	"	Zamatos	1	"
1	"	Kadarka	1	"
1	"	Muscat Croquant	7 deci	1
1	"	Muskatal	7	90
1	"	Lünel	7	10
1	"	Leseps	7	50
1	"	Edes Lünel	7	50
1	"	Baraczk pálinka	1 liter	4
1	"	"	5 deci	2
1	"	"	3 1/2	1
1	"	"	1	40

Minden egyes üvegért 10 fillért visszatértek.

Kiváló tisztelettel **Rósa Béla**

csemege- és fűszerkereskedése
NAGYBECSKEREK

1120-11

Schlesinger L.

nemzetközi házasságközvetítés

Berlin 18.

a kontinens legnagyobb intézete.

Allandóan több száz vagyonos

hölgy előjegyzvé.

652-10436

Nagyméltóságu gróf

Karátsonyi Jenő ur

bánlakai hitbizományi uradalmában

eladásra kerül:

7 drb 2 1/2 éves magyar fajta tenyészbika.
10 drb 1 1/2 éves magyar fajta tenyészbika.
80 drb 1 éves mangolica tenyészkan.

Ugyszintén eladó

circa 400 drb 6-8 hetes szopós malac.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad
az uradalmi tisztartóság Bánlakon.

1109-33

30/1908. sz.

Baránda község előljáróságától.

Hirdetmény.

Baránda községe a község belterületén

egy mélykutat

szándékozik furatni. Felhívhatk ennél fogva vállalkozók, hogy ajánlataikat **december 31-éig** alólírott község előljáróságához nyújtásák be.

A furandó mélykúthoz szükséges összes anyagot és munkát vállalkozó tartozik szolgáltatni.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők

Baránda, 1908. évi december hó 14.

1118-2.1

Az előljáróság.

Kedden, folyó hó 22-én este

a „Rózsa“ kávéházban

NAGY

TOMBOLA-ESTÉLY

Kezdeté 10 órakor.

(1100 - x 5)

79/1908. sz.

Baránda község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Baránda községben évi 900 kor. fizetéssel javadalmazott **rendőrvetetői állásra** pályázat hirdettetik. Erkölcsei bizonylattal felszerelt kérvények **december 25-ig** alólírt község előljáróságához nyújtandók be.

A felfogadandó rendőrvetető készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban 450 kor. biztosítékot köteles a község pénztárába letenni.

Az állás 1909. évi január hó 1-én elfoglalandó.

Baránda, 1908. évi december hó 14.

1117-2.1

Az előljáróság.

11571/1908. tkvi sz.

1119-1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatósága közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Micheli Ágoston és Micheli Katalin végrehajtást szenvedő elleni 110 kor. 24 fill. tőkekövetelés és járulékaik iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, németécskai 252. sz. tkjvben A. + 1. sorsz. 840. hrsz. alatt felvett 672 □-öl udvar és kert a rajta levő 252. öi sz. házzal 994 korona kikiáltási árban **1909. évi február 3-ik (harmadik) napjának d. e. 10 órájkor** (harmadik) község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok a megállapított kikiáltási ár 1/2, illetve 2/3-anál, vagyis 529 korona 34 fillérről alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. Árverezni kívánók, kivéve a kincstárt, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem kötelesek. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889:XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898:XXIII. t.-c. alapján alakult, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhez vételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letébe helyezni köteles, tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 99 kor. 40 fill.-t készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. ig. miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvetnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvsz. irattárában és Németécska község-házánál megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1908. évi nov. 24.

Rektorisz,

kir. törvénzéki bír.

12382/1908. tkvi szám.

1112-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Végh Lajos nagybecskereki lakos végrehajtónak Veréb György és neje Dózsa Zsuzsanna nagybecskereki lakosok végrehajtást szenvedők elleni 45 kor. 36 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti ügyében, ugy csatlakozottnak tekintendő Krämer Rezső és társai cégnek 159 kor. 20 fillér s jár.-ból álló, Laux Mátyásnak 400 korona tőke s jár.-ból álló, Tafits Gábor és neje Gombár Máriának 40 kor. tőke s jár.-ból álló követelésének kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő nagybecskereki 2685. sz. tkjvben A. I. 1. sz. a. foglalt 407/b. hrsz. 350 □-öl területű beltelek a rajta levő 2175. sz. házzal 2320 korona kikiáltási árban **1909. évi január 20-ik (husz) napjának d. e. 10 órájkor** ezen kir. törvsz. árverési termében (földszint ajtószám 25.) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok a megállapított kikiáltási ár 1/2, illetve 2/3-anál, vagyis 1248 koronánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. Árverezni kívánók, kivéve a kincstárt, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem kötelesek. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889:XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898:XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhez vételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letébe helyezni köteles, tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 232 koronát készpénzben, vagy az 1881. november hó 1-én 3333. szám a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvetnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A 21. § szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget sem köteles letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s Nagybecskerek város tanácsánál megtekinthetők.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi december hó 8. napján.

Rektorisz,

kir. törvényszéki bír.